

**Program wychowawczo – profilaktyczny
Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Drobinie
na rok szkolny 2017-2018**

część A

Program opracowali:

Małgorzata Witkowska

Andrzej Łopata

Spis treści:

Część A

1. Podstawy prawne dokumentu.
2. Wstęp.
3. Wnioski z ankiet.
4. Zasoby szkoły.
5. Charakterystyka środowiska wychowawczo–profilaktycznego.
6. Sylwetka absolwenta.
7. Cele ogólne.
8. Cele szczegółowe programu.
9. Oczekiwane efekty.
10. Ewaluacja programu.

Część B

11. Zadania wychowawczo – profilaktyczne oraz harmonogram ich realizacji.

1. Podstawy prawne dokumentu

Podstawę prawną *Programu wychowawczo–profilaktycznego* stanowią następujące dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
- 3) Konwencja o prawach dziecka.
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
- 5) Karta Nauczyciela.
- 6) Statut Szkoły.

2. Wstęp

Priorytetowym zadaniem szkoły jest zapewnienie uczniom indywidualnego i wszechstronnego rozwoju oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę, z jednoczesnym ukierunkowaniem na przyjmowanie aktywnych i odpowiedzialnych postaw w życiu społecznym. Szkoła jako instytucja oddziaływania wychowawczo–profilaktycznego wspomaga, a nie zastępuje rodziców w złożonym procesie wychowawczym, dlatego też istotne jest podjęcie prawidłowej z nimi współpracy. Program wychowawczo–profilaktyczny został opracowany z myślą o uczniach uwzględniając oczekiwania rodziców jak również samych uczniów. Stworzenie go wymagało nazwania obszarów problemowych i zaproponowania konkretnych zadań, które pozwolą na ich wyeliminowanie. Podstawą opracowania niniejszego programu była przeprowadzona na początku roku szkolnego diagnoza potrzeb.

3. Wnioski z ankiet

Przeprowadzone na początku roku szkolnego ankiety wśród uczniów, rodziców i nauczycieli umożliwiły określenie systemu wartości respondentów oraz pozwoliły zdiagnozować istotne zagrożenia. Wyniki uzyskane w ten sposób zostały uwzględnione w konstrukcji *Programu wychowawczo-profilaktycznego*.

W przedstawionych niżej danych istotna jest kolejność wymienianych elementów – wynika ona z zestawień statystycznych i ma charakter różnicujący.

W systemie wartości uczniów na pierwszym miejscu znalazły się: sprawiedliwość i dobro (na tym samym poziomie), tolerancja, prawda i lojalność (również na tym samym poziomie), przy czym – biorąc pod uwagę płeć – w przypadku dziewcząt na pierwszym miejscu znalazła się wiedza, następnie tolerancja i lojalność; natomiast w przypadku chłopców – dobro, sprawiedliwość i prawda.

Z kolei u rodziców najważniejsze wartości to: prawda, zdrowie i miłość; następnie: tolerancja, dobro i wiara; w dalszej kolejności: szczęście, przyjaźń i lojalność; na samym końcu: odwaga i powodzenie materialne.

Dla nauczycieli najistotniejsze wartości to: szacunek dla siebie, dobra praca i wartości moralne; następnie: pozytywny stosunek do ludzi, wygodne życie, samorealizacja, dobro ojczyzny, prawdziwa przyjaźń i zdrowie; a także: tolerancja, sukcesy życiowe, zdobycie określonej wiedzy.

W części diagnozującej zagadnienia profilaktyczne istotne okazały się następujące rozpoznania:

- znacząca grupa młodzieży uznała, że jest możliwe, iż uczniowie mogą sięgać po alkohol (stwierdza tak nieco więcej chłopców niż dziewcząt), natomiast zdecydowanie większa liczba rodziców uznaje to za wykluczone – inaczej niż w przypadku nauczycieli, którzy tego nie wykluczają;
- w przypadku narkotyków niewielki odsetek chłopców uznaje za możliwe sięganie po nie, co nie znajduje potwierdzenia u dziewcząt, których większość stwierdza, iż trudno jest określić stopień zagrożenia; opinia chłopców znajduje potwierdzenie w ankietach rodziców i nauczycieli (przy czym dotyczy to kobiet, znaczący odsetek mężczyzn stwierdza jedynie, iż trudno powiedzieć, czy młodzież sięga po narkotyki;

4. Zasoby szkoły

Zadania Programu wychowawczo–profilaktycznego zostaną zrealizowane dzięki odpowiednim zasobom szkoły, a są nimi:

- 1) Bardzo dobrze wyposażone pracownie (językowa, multimedialna);
- 2) realizacja projektu eTornister (uczniowie i nauczyciele korzystają z tabletów);
- 3) wykształcona kadra pedagogiczna;
- 4) realizacja umowy patronackiej szkoły;
- 5) zaproponowane przez uczniów zajęcia pozalekcyjne;
- 6) środki materialne pozyskane z UMiG Drobin na działania z zakresu profilaktyki.

5. Charakterystyka środowiska wychowawczo–profilaktycznego

W skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Drobinie wchodzi trzy oddziały Technikum, oddział Zasadniczej Szkoły Zawodowej oraz Branżowej Szkoły I Stopnia. Większość uczniów wywodzi się ze wsi. Jest to młodzież ze średnio zamożnych rodzin, ponieważ w tym regionie panuje duże bezrobocie. W

środowiskach rodzinnych w większości kształtowane są pozytywne wzorce i właściwy system wartości, co w dużej mierze wspomaga szkołę w jej oddziaływaniach wychowawczo – profilaktycznych. Problemy pojawiają się sporadycznie i najczęściej związane są z frekwencją. Uczniowie opuszczają zajęcia lekcyjne często za przyzwoleniem rodziców. Wśród innych niepokojących zachowań można wymienić przypadki agresji słownej oraz palenie papierosów. Młodzież wykazuje brak motywacji do nauki, ogólną niechęć do udziału w uroczystościach szkolnych, zajęciach pozalekcyjnych oraz wyjazdach. W środowisku lokalnym występują zjawiska patologiczne między innymi alkoholizm, przemoc w rodzinach oraz kradzieże dlatego też, to właśnie szkoła powinna wspomagać rodziców w kształtowaniu prawidłowych postaw.

6. Sylwetka absolwenta

Proces edukacyjno–wychowawczy w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Drobinie ma na celu ukształtowanie sylwetki absolwenta, dojrzałego człowieka o określonej postawie moralno–społecznej. Absolwent naszej szkoły jest człowiekiem otwartym, a więc przygotowanym do życia zawodowego tak, aby miał szansę odnalezienia się na rynku pracy i we współczesnym modelu życia.

Nauczyciele oraz rodzice dążą do tego, aby uczeń kończący szkołę:

- 1) posiadał rzetelną wiedzę i umiejętności,
- 2) znał istotę i metody samokształcenia,
- 3) był otwarty na świat i zmiany w nim zachodzące, a jednocześnie szanował tradycję,
- 4) był człowiekiem uczciwym i odpowiedzialnym,
- 5) realizował swoje cele poprzez rzetelną wiedzę, pracę i właściwe wybory moralne,
- 6) potrafił rozwiązywać problemy w sposób twórczy i współpracować z innymi,
- 7) posiadał zdolność rozumienia i definiowania zmiennej rzeczywistości,
- 8) był dobrze przygotowany do dalszej nauki, życia zawodowego, otwarty na stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umiał odnaleźć się na rynku pracy (był komunikatywny, przedsiębiorczy, kompetentny),
- 9) efektywnie posługiwał się technologią informacyjną,
- 10) znał języki obce,
- 11) świadomie i odpowiedzialnie uczestniczył w życiu publicznym,
- 12) umiał szanować wolność osobistą i innych,
- 13) był świadomy zagrożeń (cywilizacyjnych i ekologicznych) współczesnego świata, potrafił ich unikać,
- 14) dbał o zdrowie własne, innych ludzi i środowiska,
- 15) był przygotowany do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie,
- 16) znał historię i kulturę swojego miasta, regionu, Ojczyzny,

- 17) ciągle rozwijał sprawność umysłową oraz osobiste zainteresowania,
- 18) znał zasady demokracji i prawa,
- 19) rozwijał określone cechy charakteru i osobowości, takie jak: prawość, rzetelność, życzliwość, poczucie własnej wartości i honoru,
- 20) powinien być wrażliwy na niesprawiedliwość i zło, kulturalny, taktowny, opanowany, lojalny oraz tolerancyjny.

7. Cele ogólne

Celem *Programu wychowawczo-profilaktycznego* jest wdrożenie określonych działań, mających na celu wychowanie młodzieży zgodnie z wartościami ważnymi dla uczniów, rodziców i nauczycieli, powiązanych z systemem wartości uznawanych w kraju, który jest członkiem Unii Europejskiej. Ponieważ diagnoza wykazała pewne rozbieżności w sposobach postrzegania systemu wartości przed podmioty wpływające na kształt szkoły, istotne będzie harmonizowanie tego systemu w toku dyskusji i zaprojektowanych zajęć.

Ważnym celem programu jest przeciwdziałanie rozpoznanym zjawiskom, takim jak sięganie po narkotyki oraz nadużywanie alkoholu. Mimo że w pierwszym przypadku nasilenie problemu jest niewielkie, ważne jest zapobieganie procesowi narastania tego zjawiska.

8. Cele szczegółowe programu

Cele szczegółowe problemu dotyczą następujących zagadnień:

1. Wdrożenie różnorodnych działań wychowawczych, w celu podniesienia skuteczności oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego (tradycyjne rozmowy i pogadanki wychowawcze powinny być uzupełniane o spotkania z fachowcami, przede wszystkim specjalistami z zakresu psychologii, w tym zwłaszcza psychologii uzależnień).
2. Uruchomienie procesów harmonijności i systematyczności w miejsce przypadkowości i sporadyczności działań wychowawczo-profilaktycznych (bieżące monitorowanie harmonogramu).
3. Wzmocnienie oddziaływania na rodziców jako istotnych partnerów procesów wychowawczo-profilaktycznych.
4. Wyeliminowanie zjawiska palenia papierosów na terenie szkoły.
5. Podniesienie poziomu świadomości zdrowotnej uczniów.

9. Oczekiwane efekty

Realizacja *Programu wychowawczo-profilaktycznego* powinna przynieść w niektórych przypadkach eliminację, w innych – ograniczenie negatywnych zjawisk, wpływających na funkcjonowanie szkoły. Niezwykle istotne jest przeprowadzenie procesu zapobiegawczego, czego podstawą jest uświadamianie uczniom istoty pewnych zjawisk, przekazywanie odpowiedniej wiedzy i umiejętności.

Ważna będzie również ocena dotycząca potwierdzenia, czy rozpoznane w ankietach informacje znajdują potwierdzenie w rzeczywistości szkolnej, gdyż podstawowe narzędzie diagnostyczne, jakim jest ankieta, nigdy nie stanowi gwarancji prawidłowego rozpoznania problemów. Z tego też powodu realizacja *Programu wychowawczo-profilaktycznego* będzie stanowiła narzędzie rozpoznawcze, a ewaluacja powinna przynieść wiele wskazań, które spowodują, że kolejna wersja *Programu* ... przyniesie lepsze efekty wychowawcze.

10. Ewaluacja programu

Program wychowawczo–profilaktyczny Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Drobinie poddawany jest ewaluacji wewnętrznej dwa razy w ciągu roku szkolnego - na koniec I semestru oraz na zakończenie roku szkolnego. Jej celem będzie zbadanie skuteczności podjętych działań oraz w przypadku ewaluacji czerwcowej zdiagnozowanie potrzeb, które będą stanowiły podstawę do opracowania programu wychowawczo - profilaktycznego na rok szkolny 2018 – 2019.

Metody ewaluacji:

I semestr	Koniec roku szkolnego
- analiza dokumentacji szkolnej; - obserwacja; - rozmowy z Dyrektorem Szkoły, wychowawcami oddziałów, nauczycielami oraz pracownikiem obsługi; - ankieta skierowana do uczniów klas pierwszych.	- sprawozdania wychowawców oddziałów z realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych w roku szkolnym 2017/2018; - ankieta skierowana do uczniów, rodziców oraz nauczycieli (czerwiec 2018 rok); - analiza dokumentacji szkolnej; - obserwacja.

Prezentacja wyników:

Prezentacja otrzymanych wyników ewaluacyjnych społeczności szkolnej odbędzie się w lutym/czerwcu podczas apelu zorganizowanego przez Dyrektora Szkoły oraz na stronie internetowej szkoły: www.zsp.drobin.pl

**Program wychowawczo – profilaktyczny
Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Drobinie
na rok szkolny 2017-2018**

część B

11. Zadania wychowawczo – profilaktyczne oraz harmonogram ich realizacji

Zadania wychowawczo - profilaktyczne	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
<i>Zdrowie – edukacja zdrowotna</i>				
1) nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres,	rozmowy indywidualne, pogadanki, zajęcia warsztatowe	wychowawcy, trener mentalny	co najmniej raz w semestrze	
2) doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych),	zajęcia integracyjne w klasach pierwszych, godziny z wychowawcą, pogadanki	wychowawcy, trener mentalny	co najmniej raz w semestrze	
3) rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju,	rozmowy indywidualne, zajęcia z doradztwa zawodowego, plakaty, ulotki, spotkania z przedstawicielami PPP	przedstawiciel PPP, dyrektor, wychowawcy	cały rok, według potrzeb	
4) doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji,				
5) rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem,	zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne, pogadanki	wychowawcy, trener mentalny	co najmniej raz w semestrze	
6) rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie,	rozmowy indywidualne, zajęcia wychowania do życia w rodzinie	wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb	
7) doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi,	zajęcia integracyjne w klasach pierwszych, godziny z wychowawcą,	dyrektor, wychowawcy,	cały rok, według potrzeb	

<p>8) kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i u osób w swoim otoczeniu,</p>	<p>zachęcanie do bycia asertywnym na co dzień</p> <p>udział w kampanii „Depresja – porozmawiajmy o niej” – (m.in. pogadanki z uczniami, konkurs dla uczniów, gazetki tematyczne, rozmowy indywidualne)</p>	<p>nauczyciele</p> <p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p>	<p>cały rok, według harmonogramu kampanii</p>	
<p>9) doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem, 10) rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą,</p>	<p>zachęcanie uczniów do poszerzania wiedzy, uczestnictwa w różnych formach doskonalenia oraz wskazywanie konieczności nauki języków obcych- pogadanki na godzinach z wychowawcą, organizowanie spotkań z przedstawicielami urzędu pracy, uczelni wyższych itp., przedstawienie przez nauczycieli oferty zajęć pozalekcyjnych, dzięki którym uczniowie rozwijają swoje zainteresowania, pasje</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście</p>	<p>cały rok</p>	
<p>11) kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju,</p>	<p>rozmowy indywidualne - wspieranie uczniów w poszukiwaniu i dążeniu na drodze rzetelnej pracy, do osiągnięcia celów życiowych wartości ważnych dla znalezienia własnego miejsca w świecie, wspieranie mocnych stron uczniów – dostrzeganie wysiłku wkładanego w pracę przez ucznia, pochwały na forum oddziału, szkoły (wychowawca, dyrektor szkoły)</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>12) rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego,</p>	<p>pogadanki podczas godziny z wychowawcą, uwrażliwianie na</p>	<p>dyrektor, wychowawcy,</p>	<p>cały rok</p>	

	<p>krzywdę i cierpienie drugiego człowieka oraz motywowanie do udzielania pomocy innym, angażowanie młodzieży w różnego typu przedsięwzięcia, działania również o charakterze wolontarystycznym (np. Góra Grosza, WOŚP itp.)</p>	<p>nauczyciele, opiekunowie SU</p>		
<p>13) doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem,</p>	<p>zajęcia warsztatowe podczas godziny z wychowawcą omawianie konkretnych symptomów pojawiających się w sytuacjach stresowych i szukanie metod ich eliminacji, rozmowy indywidualne</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>co najmniej raz w semestrze, według potrzeb</p>	<p>raz w ciągu roku szkolnego</p>
<p>14) wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia); zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków,</p>	<p>przedstawianie rodzicom i uczniom różnych form spędzania czasu wolnego, zajęcia warsztatowe - zachęcanie do zdrowego odżywiania się (układanie jadłospisów bogatych w warzywa, owoce oraz zdrową żywność), pogadanki tematyczne podczas godzin z wychowawcą na temat zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia), gazetki tematyczne</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>		
<p>15) utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego,</p>	<p>spotkanie z pielęgniarką szkolną, prelekcje podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>raz w ciągu roku szkolnego</p>	
<p>16) intensywna dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną,</p>	<p>rozmowy indywidualne - zachęcanie do wyłączonej pracy podczas zajęć wychowania fizycznego, pogadanki na godzinach z wychowawcą</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego</p>	<p>cały rok</p>	

<p>17) rozwijanie postawy pro-aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje,</p>	<p>rozwijanie wśród młodzieży zainteresowań różnymi dyscyplinami sportu</p> <p>rozmowy indywidualne - wspieranie uczniów w podejmowaniu przez nich świadomych i odpowiedzialnych decyzji</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>18) doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych,</p>	<p>rozmowy indywidualne, rozmowy podczas godziny z wychowawcą, spotkania z pielęgniarką szkolną</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna</p>	<p>cały rok, według potrzeb</p>	
<p>19) rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami,</p>	<p>zajęcia warsztatowe na godzinie z wychowawcą - kształtowanie umiejętności kontrolowania swoich emocji szczególnie w sytuacjach trudnych</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>według potrzeb</p>	
<p>20) dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.</p>	<p>udział w obchodach Światowego Dnia Zdrowia; obchodzenie Światowego Dnia Walki z AIDS – pogadanki, gazetki tematyczne, solidaryzowanie się z osobami żyjącymi z HIV i AIDS (przypięcie czerwonych kokardek), pogadanki na godzinach z wychowawcą, spotkania ze specjalistami - przeciwdziałanie nałogom (palenie papierosów, picie alkoholu, lekozależność, dopalacze oraz inne środki psychoaktywne, Internet)</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>grudzień, kwiecień, według potrzeb</p>	

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

1) kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia,	rozmowy indywidualne, pogadanki, zajęcia integracyjne w klasach pierwszych	wychowawcy, psycholog	cały rok, według potrzeb
2) rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.),	akcje charytatywne, akcje krwiodawstwa	wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb
3) kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie,	organizowanie uroczystości i imprez szkolnych (wycieczki, połowinki, Otrzęsiny), przygotowanie Dnia Otwartego w szkole	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	według potrzeb, zgodnie z harmonogramem
4) doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron,	zajęcia wychowania do życia w rodzinie, podstaw przedsiębiorczości, warsztaty w czasie godzin z wychowawcą	nauczyciele, wychowawcy	cały rok
5) kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał,	pogadanki w czasie godzin z wychowawcą, rozmowy indywidualne	wychowawcy	cały rok, według potrzeb
6) doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki,	pogadanki klasowe, rozmowy indywidualne, zajęcia warsztatowe	wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok
7) rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji,	rozmowy podczas godzin z wychowawcą, zajęcia integracyjne w	wychowawcy, nauczyciele	cały rok

<p>8) budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne,</p>	<p>klasach pierwszych, zajęcia wychowania do życia w rodzinie</p> <p>zajęcia warsztatowe, godziny z wychowawcą, zajęcia integracyjne w klasach pierwszych</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, psycholog</p>	<p>cały rok</p>	
<p>9) rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa),</p>	<p>godziny z wychowawcą poświęcone kształtowaniu więzi międzyludzkich, wykorzystywanie form grupowej pracy podczas zajęć lekcyjnych</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>10) zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu,</p>	<p>opiniowanie przez SU określonych dokumentów szkolnych, proponowanie przez uczniów własnych działań w ramach prac SU</p>	<p>dyrektor, opiekunowie SU, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>11) rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu auto- prezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska,</p>	<p>zajęcie warsztatowe, zajęcia integracyjne, wykorzystywanie podczas zajęć lekcyjnych form pracy, dzięki którym uczniowie będą wyrażać swoje stanowisko w różnych kwestiach</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>12) doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności,</p>	<p>współpraca z lokalnymi instytucjami</p>	<p>dyrektor, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>13) kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń; rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p>	<p>spotkania warsztatowe z zaproszonymi gośćmi, pogadanki</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście</p>	<p>cały rok, według potrzeb</p>	

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań

1) wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły,	godziny z wychowawcą, respektowanie przestrzegania zasad wynikających ze statutu szkoły	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
2) rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość,	rozmowy indywidualne, pogadanki, zajęcia warsztatowe, godziny z wychowawcą	wychowawcy, nauczyciele, psycholog	cały rok, według potrzeb	
3) rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności,	zajęcia warsztatowe, działania Samorządu Uczniowskiego	wychowawcy, nauczyciele, opiekunowie SU	cały rok	
4) rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych,	udział w uroczystościach państwowych organizowanych z okazji rocznic i świąt narodowych (np.: Święto Niepodległości)	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok	
5) rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania,	wycieczki szkolne, udział w akcjach lokalnych, działaniach o charakterze wolontarystycznym	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb	
6) rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie,	zajęcia integracyjne, zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb	
7) dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie,	zajęcia integracyjne, zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
8) rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego,	godziny z wychowawcą, zajęcia wiedzy o społeczeństwie oraz historii, zajęcia warsztatowe	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	

9) rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca,	pogadanki z wychowawcą, nauczycielami oraz psychologiem	wychowawcy, nauczyciele, psycholog	cały rok	
10) doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań,	pogadanki z wychowawcą, nauczycielami oraz psychologiem	wychowawcy, nauczyciele, psycholog	cały rok	
11) rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji,	zajęcia wiedzy o kulturze, wiedzy o społeczeństwie, wycieczki szkolne	wychowawcy, nauczyciel	cały rok	
12) rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób,	godziny z wychowawcą, zajęcia warsztatowe, udział w akademiach i imprezach szkolnych	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
13) rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw,	zajęcia integracyjne, zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
14) rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym,	udział w projektach szkolnych i ogólnopolskich, praca w Samorządzie Uczniowskim, zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	nauczyciele, opiekunowie SU	cały rok	
15) rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów,	akcje związane z wolontariatem na terenie szkoły i miasta np.: WOŚP, Szlachetna Paczka, Góra Grosza itp.	dyrektor, nauczyciele	cały rok	
16) zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psycho-emocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami,	zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb	
17) dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości.	zajęcia historii, wiedzy o kulturze, rozmowy indywidualne, godziny z wychowawcą	wychowawcy, nauczyciele	cały rok, według potrzeb	

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

<p>1) rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych),</p>	<p>przeprowadzenie ankiety diagnozującej problem kontaktów uczniów z substancjami uzależniającymi oraz innymi zagrożeniami cywilizacyjnymi, monitorowanie zachowań uczniów, podejmowanie szybkich i trafnych decyzji przez nauczycieli w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	
<p>2) rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów,</p>	<p>zorganizowanie zajęć z ratownikami medycznymi - udzielanie pierwszej pomocy</p>	<p>dyrektor, ratownicy medyczni</p>	<p>co najmniej raz w roku</p>	
<p>3) doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.),</p>	<p>organizowanie tematycznych godzin z wychowawcą, spotkań z rodzicami poruszających problem uzależnień, zorganizowanie spotkania z przedstawicielami policji na temat środków psychoaktywnych, wskazanie rodzicom uczniów możliwości skorzystania z pomocy specjalistów w zakresie terapii uzależnień</p>	<p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście</p>	<p>systematycznie w ciągu roku</p>	
<p>4) doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji, 5) doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych,</p>	<p>systematyczne rozliczanie uczniów w sytuacjach wystąpienia zachowań ryzykownych, przypomnienie uczniom zasad BHP obowiązujących na terenie szkoły, pogadanki, projekcje filmów na temat podejmowania trafnych i szybkich decyzji w sytuacjach zagrożenia, wykorzystywanie monitoringu wizyjnego, aktywne dyżury nauczycieli podczas przerw lekcyjnych</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	

6) stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd,	pogadanki podczas godzin z wychowawcą, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
7) dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych,	zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	wychowawcy, nauczyciele	według potrzeb	
8) kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów,	uświadomienie uczniom konsekwencji ryzykownych zachowań seksualnych – pogadanki z wychowawcą, psychologiem, pielęgniarką szkolną	wychowawcy, psycholog, pielęgniarka szkolna	według potrzeb	
9) utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy,	zajęcia informatyki, pogadanki podczas godzin z wychowawcą, na temat cyberprzemocy oraz świadomego korzystania z portali społecznościowych	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
10) rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań,	zajęcia wychowania do życia w rodzinie, warsztaty podczas godzin z wychowawcą, rozmowy grupowe i indywidualne, bieżące rozwiązywanie konfliktów drogą mediacji i negocjacji	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	
11) zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych,	ochrona danych osobowych w sieci oraz konsekwencje prawne ich naruszania – spotkanie ze specjalistami, bezpieczne korzystanie z Internetu podczas zajęć	nauczyciele, zaproszeni goście	cały rok	
12) rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.	rozmowy indywidualne i grupowe podczas godzin z wychowawcą	wychowawcy	cały rok	